

izdatke, tako na pr. zboljšati plače uradnikom nižih razredov ter trošiti tudi več denarja za zidanje železnic. Potem preide govornik k političnim vprašanjem. On pravi, da se je začela vlada bližati levici uže tedaj, ko je odgovorila v decembru leta 1890. na neko interpelacijo glede kronanja cesarja za češkega kralja, da ne more podpirati te zahteve, nadaljevalo se je to približevanje s povabilom, s katerim je vabila vlada levico, da se napravi nemško-češka sprava. Med glavnimi vzroki pa, da je predrugačila levica svoje stališče nasproti vladi, je odpust prejšnjega finančnega ministra vit. dr. Dunajevskega.

Levica nima danes vzroka odbijati ponudbe grofa Taaffeja, da se udeleži delovanja glede javnih državnih poslov. Ali levica se nikakor s tem ne odreka svojih načel, ona se pridržuje popolno neodvisnost ter svobodo glasovanja. Od vedenja vlade bode odvisno tudi postopanje levice. Govornik konstatuje, da ni sploh prave večine v državnem zboru. Tudi konstatuje, da ni sedaj v državnem zboru večine, ki bi imela kak pozitiven političen program, ali stranke je treba, da se sporazumejo ter spoznajo potrebo negativnega političnega programa. Treba bode popolnoma določiti, o kakih rečeh se bode smelo razpravljati in katerih vprašanj se ne bode smelo dotikati. Umevno je torej, da ni mogoče reševati velikih nalog s tako večino od slučaja do slučaja. Ker je pa v prestolnem govoru omenjenih toliko važnih reči ter načrtan tako obširen program, katerega bi imela zbornica izvršiti, ne bode mogoče zadostiti nameram prestolnega govora brez gotovo zanesljive večine. Taka večina pa je mogoča po govornikovem mnenju le med levičarji in Poljaki, na katere Plener pogleduje zelo zapeljivo ter jim posveti tudi par prav sladkih besed.

Govornik je še dolgo govoril. Omenjal je verske šole, ponujal konservativcem celo neke koncesije glede verskega pouka ter zastopstva v šolskih svetih, izkušal celo opravičiti svoje in svoje stranke nelep postopanje nasproti češki razstavi. — Naposled se oglasi še glavni poročevalec Bilinski. Priporočajoč predlog proračunskega odseka, da se preide v podrobno posvetovanje, označil je položaj z izjavo, da ve že Poljake z desnico avtonomistično in versko prepričanje, z levico pa svobodoljubje ter da more in je poklican le ministerski predsednik, napraviti eventualno zvezo med Poljaki in Nemci. Prehod v specijalno debato o državnem proračunu je bil vzprejet potem z veliko večino.

Za tem se je začelo pa takoj podrobno posvetovanje, in je bilo vzprejetih več naslovov proračuna. Poslanec Kaunitz je predlagal resolucijo, v kateri zahteva, da bi se govori govornikov v državnem zboru stenografovali v istem jeziku, v katerem so bili govorjeni. Resolucija je bila dovolj podprta ter se je izročila proračunskemu odseku v posvetovanje.

Poslanec Spinčič je izročil v poslanski zbornici dne 20. t. m. dve interpelaciji, kateri so podpisali tudi drugi poslanci. V njiju je podpisano žalostno in neznosno stanje Hrvatov v Istri, zlasti v Poreškem okraji. V eni je razloženo nezakonito postopanje pri volitvah, v drugi pa dejanja, ki se vrše sedaj in ki pričajo, da Hrvatje, posebno pa duhovniki v Poreškem okraji, kjer slušbuje namestništveni svetnik Ellushegg, ne uživajo niti osobne svobode.

Našem gg. naročnikom.

„Novice“ bodo izhajale odslej vsak petek zvečer. Prihodnja številka izide v petek dne 3. julija.

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — Osebne vesti. Preč. gospod Zeno baron Cirkheimb, župnik na Koroški Beli, je prezentovan za Codellijev kanonikat v Ljubljani — Častiti gospod R. Gregorič, semeniški duhovnik, je imenovan za kapelana v Žireh.

— Presvetli cesar je pomilostil kaznjenca Martina Šnajda, ki je v -Gruberjev kanal padšega osemletnega dečka Janeza Simončiča rešil gotove smerti ob največji nevarnosti za svoje življenje.

— Presvetli cesar na Reki. Včeraj dne 23. t. m. popoldne je prišel presvetli cesar na Reko, kjer so ga sijajno vzprejeli. Ali celo ob tej priliki se je žalilo slovansko prebivalstvo na Reki in v njeni okolici. V slavnostni vzpored je bilo namreč vzprejeto, da bode obiskal presvitli cesar tudi neka privatna društva, kakor casino patriotico, societa filodramatica i. t. d. Tem društvom podobna je hrvaška čitalnica na Reki, v kateri se zbirajo najodličnejši Rečani. Kaj mislite, da je bil obisk tega društva vzprejet v slavnostni vzpored? Kaj še! Pa celo obisk hrvaške gimnazije se je izpustil iz programa. Da je tako preziranje hrvaške narodnosti, kateri pripada velika večina Reškega prebivalstva, zelo razburilo Hrvate, je umevno. Pritožili so se zaradi tega do Najvišjega dvornega urada, in kakor čujemo, imelo je pritožba ugoden uspeh. Po smislu člana 66. ogersko-hrvaške nagodbe, ni še končno določeno, pripada li Reka Hrvaški ali Ogerski. Madjari bi torej najbrže radi vplivali na javno mnenje s tem, da odstranjujejo in prikrivajo, kolikor jim je mogoče, hrvaški značaj prebivalstva ob takih slovesnih prilikah.

— Dne 18. t. m. je nadzoroval gosp. deželni ~~pred~~ ~~slovensko~~ slovensko nižjo gimnazijo v Ljubljani ter se izrazil pohvalno o napredku, posebno pa tudi glede znanja nemškega jezika.

— Poslopje za c. kr. poštni in brzojavni urad v Ljubljani bode stalo kakih 228.000 gld.